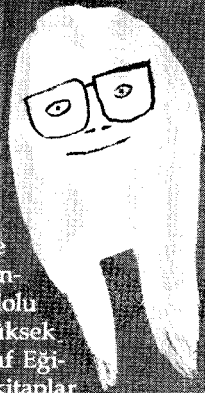

Yeni İnsan Yayınevi
Fide Serisi

Mine Karakaya

İzmir'de doğdu, büyüdü. Ablasının kitaplarını, babasının şiirlerini, annesinin zarif el yazılı notlarını okudu. Dokuz Eylül Üniversitesinde aldığı Sınıf Öğretmenliği lisansı ile başlayan öğretmenlik yolculuğu önce İzmit'te sonra Bursa'da devam etti. Bursa Uludağ Üniversitesinde tamamladığı Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik lisansı, ona bibliyoterapi ile birlikte çocuk odaklı bir yaklaşım kazandırarak metinlerdeki derinliği keşfetmesini sağladı. Anadolu Üniversitesinde İlkokulda Yenilikçi Eğitim yüksek lisansını ve Bursa Uludağ Üniversitesinde Sınıf Eğitimi yüksek lisansını tutkunu olduğu sözsüz kitaplar üzerine tez yazarak tamamladı. Yaratıcı drama eğitmeni olarak yetişkinlerle ve çocuklarla bir araya geldiği pek çok atölyenin yürütücülüğünü yaptı. Şimdilerde ise esi ve kedisi Luna ile birlikte İzmir'de yaşarken çocukların hayal dünyasına eşlik eden oykuler yazmaya devam etmektedir.

Büşra Kaygın Gafarova

1989'da İstanbul'da doğdu. Çizgi filmlere olan merakı sayesinde sanat okumaya karar verdi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesinde Grafik Tasarım ana sanat dalını bitirdi. Reklam ansisi deneyimlerinden sonra yayın editörlüğüne geçti. Yayıncılıkta çocuk kitapları resimlemeye başladı. Bir çok resimli kitap, ilk gençlik kitapları ve kapak tasarımlarıyla meslekte on yılı devirdi. Analog fotoğraf çekme tutkusu ile güneşi takip ettikçe ışık gölge oyunları gözlerine yansıdı. Yazdığı çizgi roman ve hayatı anlatan çizgi romanlar onca yıllarda İstanbul'da ile oyma sanatının derinliğine sığdı. Esi ve kedi Benimle şimdilerde hayatını özdeşleştiren çocukla ışık üreterek ve farklı disiplinlerde deneysel çalışmalar yaparak sürdürüyor.

LABORATUVARDAN BÜYÜK KAÇIŞ

Mine Karakaya

Resimleyen: Büşra Kaygın Gafarov

Yeni İnsan Yayınevi-517
Fide Serisi-87
Laboratuvardan Büyük Kaçış
Mine Karakaya
Resimleyen: Büşra Kaygın Gafarov
1. Baskı, İstanbul, Nisan 2024

Genel Yayın Yönetmeni: Aytaç Timur
Editör: Ayla Tokmak
Son Okuma: Ayça İdil Timur
Çizim ve Kapak Tasarım: Büşra Kaygın Gafarov
Kapak Uyarlama: Abdullah Eşki
Dizgi: Alaz Designing

©Tohum Yayıncılık Turizm Reklam ve Sağlık Hizm. San. Tic. Ltd. Şti.
Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Serhaseki Sk. Çam Apartmanı No:4 İç Kapı No:1
Üsküdar / İstanbul
Tel:(0 216) 489 84 08

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın, tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.yeniinsanyayinevi.com
yeniinsanyayinevi@gmail.com
newhumanpublisher@yahoo.com
[facebook/yeniinsanyayinevi](https://facebook.com/yeniinsanyayinevi)
[instagram/yeniinsanyayinevi](https://instagram.com/yeniinsanyayinevi)
twitter.com/yeniinsanyayin

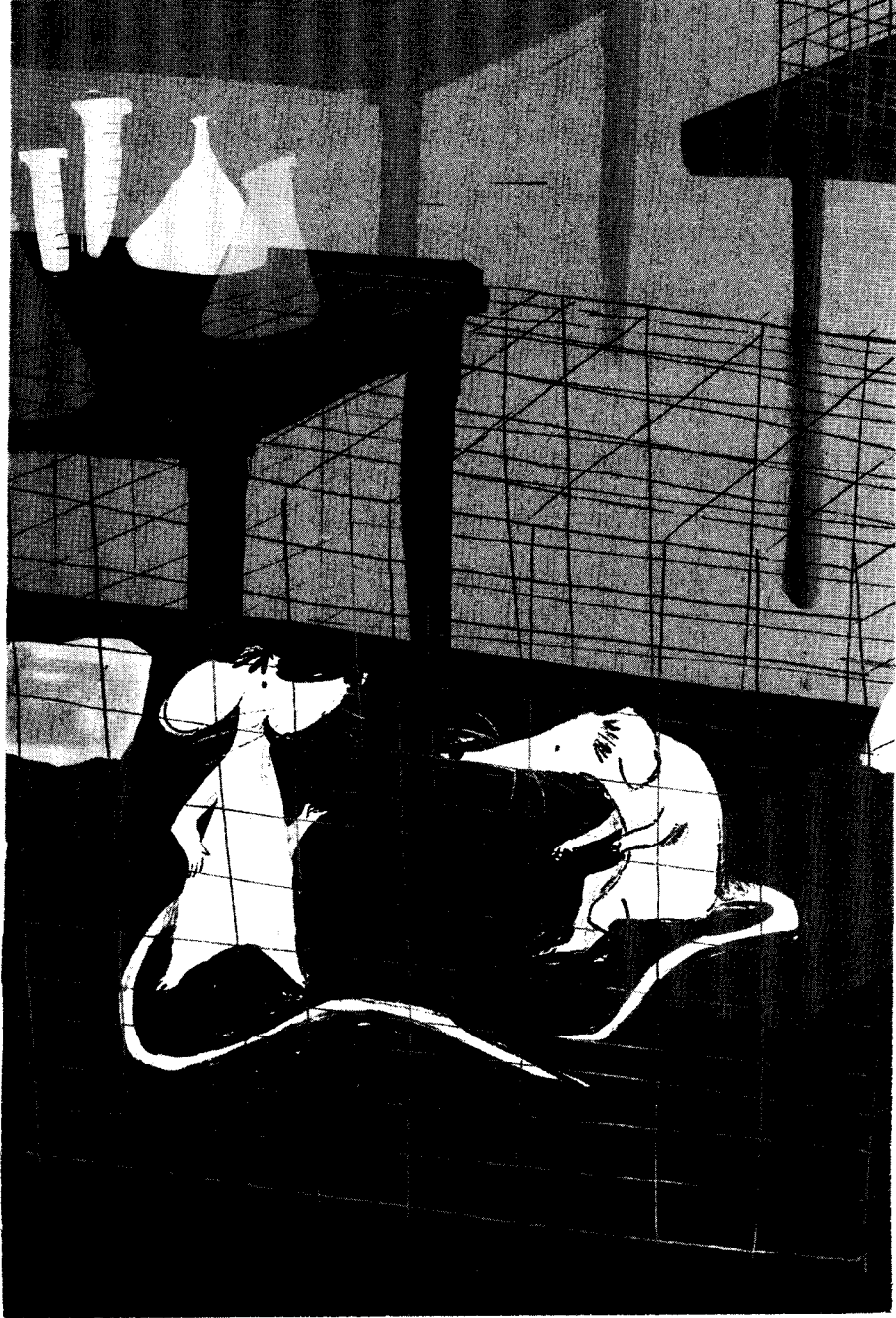
Baskı: Asya Basım Yayın Sanayi Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli-Bağcılar-İSTANBUL

LABORATUVARDAN BÜYÜK KAÇIŞ

Mine Karakaya

Resimleyen: Büşra Kaygın Gafarov

YENİİNSAN

DENEY GÜNLERİ

1

0067 ve 0521 için sıradan bir gündü. Her ikisi de günlük performans denemelerini gerçekleştirmiş ve gün sonunda aynı kafeste buluşmuşlardı.

0067 o gün her zaman yaptığı gibi labirentte bir sağa bir sola koşturmuş, çıkışı bulana kadar da çok yorulmuştu. Aslında her şey önceki günlerin aynısıydı. Bir gün önce de labirentte değişik yollar denemiş ve çıkışı bulana kadar çılgınca koşmayı sürdürmüştü.

0521 ise içinde bulunduğu kutuda beklemekten sıkılmıştı. Kutuda kırmızı bir buton vardı ve her zaman ona basması gerekiyordu. Böylece en sevdiği peyniri yiyebiliyordu. O gün de öyle

olmuştı. Kafese döndüğünde ise 0067'yi gördü, hâlini oldukça düşünceli buldu, merakla sordu.

“Nasıl geçti bugünkü deneme?”

“Her zamanki gibi işte, bir sağa bir sola koştum.”

“Sıkılmış gibisin.”

“Çok mu belli oluyor?”

“Hem de çok...”

Burnunu kaşıyıp olanları düşündü 0067. Omuzlarını boynuna doğru çekti, derin bir iç geçirdi. “Her gün böyle koşup duracak mıyım ben?” dedi, sesli sorduğunu fark etmedi. 0521 “Bak dostum, sen benden eskisin ama belli ki buraları çözememişsin.” dedi. Şaşırdı 0067. “Bu çocuk daha dün geldi, ne demek istedi şimdi?” diye aklından geçirdi. Demek yeni nesil böyle rahat konuşuyordu. Zamanın burada nasıl geçtiğini hiç anlamadı ki...

0521 şulup şulup suyunu içip koluyla ağzını sildi, bıyıklarını titretti, yumuşacık yatağına

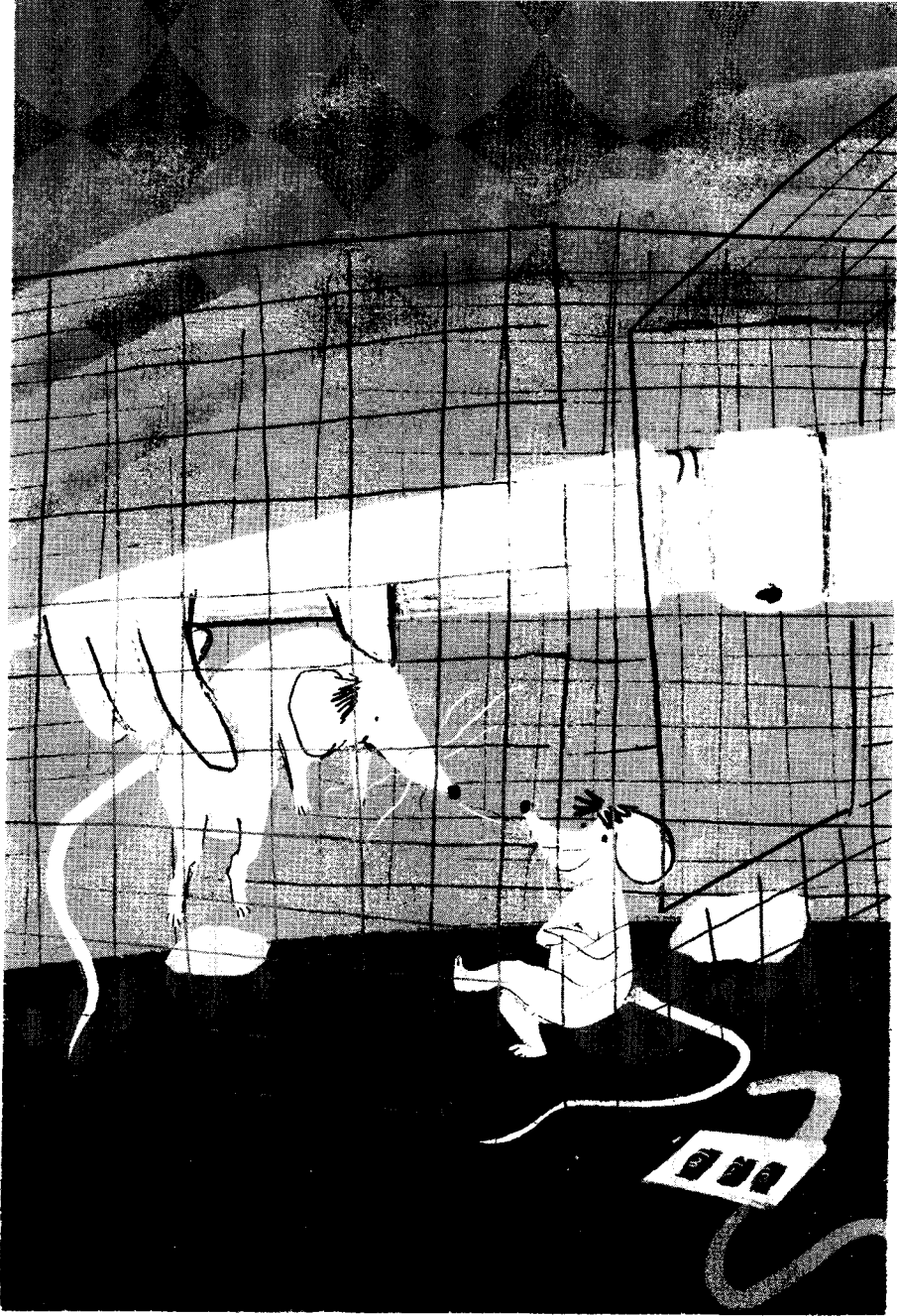
girip uzandı. 0067'ye dönüp "Hadi bana anlat! İçinde tutma yoksa patlarsın! Ne yapmak istiyorsun?" dedi.

0067 beklemediği bu yakınlık karşısında ne diyeceğini bilemedi, onu yanıtsız bıraktı. Sadece yatağına uzanıp sabah olmasını bekledi. Gece boyunca çok değişik rüyalar gördü. Kimisinde yeşil bir bahçedeydi, bir kulübenin yanında yuvası vardı ve yakaladığı avlarını bir kenarda biriktiriyordu. Kimisinde de kanatları olduğunu ve gökyüzüne uçtuğunu görüyordu. Bir başka rüyasında ailesi ve yavruları vardı. Yavrularına insanlara görünmemeyi ve kedilerden saklanma taktiklerini öğretiyordu. Sonrasında hatırlayamadığı birkaç rüyanın ardından erkenden uyandı. Ne istediğini artık biliyordu: Buradan gitmek!

Bu kadar erken kalkmayalı çok uzun zaman olmuştu. 0521 de onun kıpırdanma seslerine uyandı. Ne de olsa sese karşı duyarlı hayvanlar-

dı. “N’aber babalık? Hayırdır, sabah sporuna mı başladın?” diye laf attı. Heyecanından kayıtsız kalamayan 0067 ise “Daha da iyisi.” dedi. “Açık havada spor yapmaya karar verdim.”

BAŞLIYORUZ

2

0521 duyduğu şeye inanamadı!

“Nasıl yani? Ne yapacaksın ki? Hadi ne duruyorsun, anlatsana yaşlı kurt!”

“Zaman, değişken bir kavramdır 0521. Bunu yaşayarak öğrenirsin. Yaşayalım görelim...”

“Öyle olsun... Bak geldi seninki!”

O sırada beyaz eldivenli bir el kafese doğru uzandı. O günkü laboratuvar mesaisi de başlamış oldu. Koridora bile çıkmadan masanın üstündeki labirentin başına kondu 0067. Labirenti incelemeye başladı, her şey her zaman olduğu gibiydi. Bu defa diğer günlerden daha hızlıydı sadece. Beyaz eldivenliler şaşkıındı. Notlar alıyor, bilgisayara bağlı kameralarla çekimler

yapıyorlardı. Her şey kayıt altındaydı, 0067'nin yeni kararları dışında.

Labirentteyken ya sağdan ya da soldan gitme şansı vardı 0067'nin. Bazen de çıkmaz sokaklardan geri dönüyordu. Başka bir seçenek göremiyordu. Bir yandan ondan bekleneni yapıp çıkışa yöneliyordu bir yandan da kendi özgürlüğüne açılan kapıyı arıyordu.

Gün sonunda kafesine geri döndü 0067. Bu defa fiziksel yorgunluğuna duygusal yorgunluk da eklendi. İçinde tuhaf ama umutlu bir his vardı. Duymak istemese de bir parça korku da eşlik ediyordu onlara. 0521'in kafese gelmesiyle dağıldı bu his bulutu.

“Hey! Yavaş olsana beyaz kepe! Bıyıklarımı çektin yine.”

“Seni bırakırlarken dikkat etmelisin. Acemi-sin, alışsın zamanla.”

“Sen bu dünyanın ustası olmuşsun ama benim öyle olma gibi bir niyetim hiç yok!”

0067 bu sözlere alındı ama bunu 0521'in gençliğine verdi. Belki de haklıydı. İki yaşına girmesine çok az zaman kalmıştı. İki yaşından sonra kimse kalmazdı buralarda. Nereye gittiklerini de bilen olmazdı. Zamanının çok az kaldığını biliyordu. Bazı arkadaşlarının laboratuvar da sürekli ürediklerini duyuyordu. Onun ise hiç yavrusu olmamıştı ama 0521 gibi genç kafes arkadaşı çok olmuştu. Onlara yavrularıymış gibi bir hikâye bırakmayı diledi. İki yaşından sonra özgür olan 0067'yi herkes konuşurdu, bundan emindi. Hatta beyaz eldivenliler bile bunu takdir edebilirdi.

“Sence ben çok mu yaşlıyım 0521?”

“Ne için sorduğuna bağlı Usta Splinter!”

“Usta Splinter mı? O kim?”

“Boş ver... İlk deneyimde bir şeyler izletmişlerdi işte. Sen neyi merak etmiştin?”

“Yeni bir hayat için çok mu geç sence?”

“Yeni dediğın şimdidir Usta 0067. Az önce düşünmediğın ama şimdi verdiğın bir karar yeni sayılmaz mı?”

“Haklısın 0521. Sanırım sen benden daha bilgesin.”

“Ben hızlıyım sadece. Burada da geçiciyim, inan bana!”

“Umarım... Ben de öyleyimdir...”

Daha fazla aralarında konuşmadan kafeslerine bırakılan yemleri yediler. Kafesin içindeki ışık sönünce uykuya hızlı bir geçiş yaptılar. 0067 yine ilginç rüyalar gördü. Uyudu, uyandı sonra yine uyudu. Sabah erkenden kalktı. O gün yeni bir şeyler deneyecekti.

DENEME BİR

3

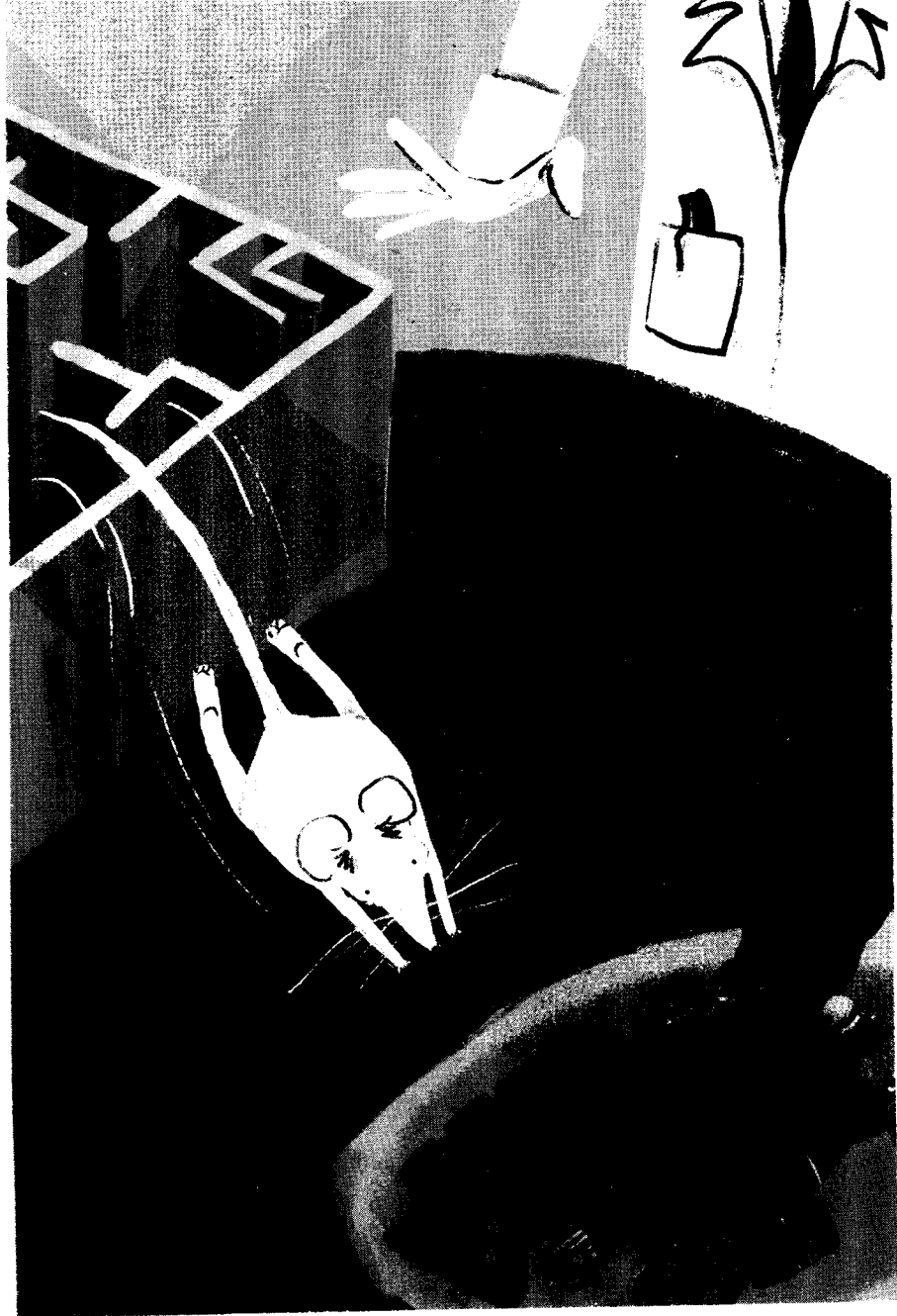
Labirentin önüne konduğunda ne yapacağını biliyordu 0067. Yemeğe en hızlı şekilde ulaşmaya çalışmalıydı. Bakalım menüde ne vardı? Biraz sonra dolapların kapaklarının açılıp kapanması, beyaz eldivenlilerin adımları ve kilitlenen anahtar sesleri eşliğinde labirentin ucundaki yiyeceğin ne olduğunu anladı. Daha kokusundan midesine girdiğini hayal ettiği çikolata mıydı yani 0067'nin bugün ulaşması gereken? Onu kimse durduramazdı. O kişi 0521 dahi olsa onunla bile dövüşebilirdi. Çikolata bir yana, diğer yiyecekler bir yanaydı onun için.

0067 kokuyu alır almaz öne atıldı. Labirentin hemen yanından masanın ucuna doğru hızla

koşmaya başladı. Beyaz eldivenliler çığlık atarak sağa sola kaçıştılar. Aralarından biri 0067'yi yakalamaya çalıştı. 0067 birkaç hamleyle sıyrılmayı başardı. Ancak tam çikolataya ulaşmıştı ki plastik beyaz bir el tarafından ensesinden yakalandı ve havaya kaldırıldı.

Beyaz eldivenliler bu duruma oldukça gülse de 0067'nin davranışlarındaki değişimi dikkat çekici buldular. Elbette bunları da notları arasına aldılar. 0067 ise ilk kez bu kadar yüksekten odanın tamamını görmüş oldu.

Maskelerini takan, beyaz önlüklerini düzelter beyaz eldivenliler labirentin başına geçip deney düzeneğini kontrol ettiler. Kamera, bilgisayar her şey hazırды. Artık 0067'nin labirent içinden hızlı bir şekilde geçip çikolataya ulaşması gerekiyordu. Öyle de oldu, on iki saniyede çikolataya ulaştı 0067. Bu onun için bir rekordu. Beyaz eldivenliler için de... Bir hareketlilik oldu çevresinde ve ardından labirentin önünde fotoğrafı çekildi. Akşamüstü kafesine konduğunda arkadaşı

henüz gelmemişti. Yediği ikolatanın etkisiyle olsa gerek hemen uykuya dalamadı. Olanları 0521'e anlatmak için sabırsızlanıyordu. Kafesin açılma sesiyle heyecanlandı. 0521 sonunda dönmüştü ama keyfi pek yerinde değildi sanki. 0067 usulca yanına yaklaştı. ekinerek "Anlatırsan dinlerim." dedi. 0521 önce sessiz kaldı, yatağına oturdu. Derin bir i çekip başından geçenleri anlatmaya başladı.

0521 o gün kutuya konmadan önce kaçmaya çalışmıştı. Bunu yaparken de beyaz eldivenlilerden birinin elini ısırımıştı. Onu sakinleştirmek için yapılan işlemler 0521'i daha da sinirlendirmişti. Girdiği kutunun içinde kendini sağa sola vurmaya başlamıştı. Deneyi sabote etmişti.

"Bugün deneğin hazır olmaması sebebiyle deneyin bu oturumunun gerçekleştirilemediği" notunu aldılar.

0067 duyduklarına inanamadı. Kafes tarihinde bu bir ilkti. Deneyi sabote etmek ha! Kendini

tutamayıp gülmeye başladı. 0521 onun gülmesine sinirlendi. Dövülecekmiş gibi gelip burnunu 0067'nin burnuna dayadı, dişlerini gösterdi. Yumruğunu sıkıp havaya kaldırmıştı ki laboratuvar da yapılan sakinleştirici yüzünden yere yığılıverdi. 0067 yaptığına pişman oldu. Onu hemen yatağına taşıdı. Minik avuçlarında taşıdığı suyu ona içirmeye çalıştı. 0521 hor hor horlayarak sabaha kadar baygın gibi uyudu. 0067 hem horultu sesinden hem de düşüncelerinin gürültüsünden sık sık uyandı, 0521'i kontrol etti. Her şeyin yolunda olduğundan emin olmak istedi.

Sabah olduğunda 0521'in yüzü gülüyordu. Minicik elleriyle boks yapar gibi vurarak uyandırdı 0067'yi. "Demek bana gülersin ha! Al sana! Al sana!" diyerek minik minik yumruklar attı. Bunları gülerek söylediği için 0067 de oyuna katıldı.

"Ah! Dur! Yapma... Tamam, sen haklıydın ama kabul et, çok komikti."

“Hem de nasıl! Öyle şapşallardı ki Usta, ne yapacaklarını bilemediler.”

“Eee, ne oldu sonra?”

“Deliymişim gibi yaptım. Başlarken bir iğne vurdular bana. Aslında ona kızdım. Yoksa henüz plan yapmamıştım kaçmak için. Buraları keşfetmeden denemezdim zaten. Sen ne yaptın peki?”

“Dün ilk kez yukarıdan gördüm tüm alanı. Önceden hiç merak etmemiştim. Şimdi ise her yeri görmek istiyorum.”

“Yaşlı ninjaya bak sen, gençleşmişsin hemen bir günde. Ben uyurken kanımdan mı içtin doğru söyle?”

“Vampir bir fare olduğumu anladın demek. Bak, gözlerimin kırmızılığı içtiğim kanlardan geliyor. Senin gibilerin genç kanlarını emdim hep, hepsi de başka kafeslerde şimdi. Yaa...”

0521 bunun bir şaka olduğunu bilse de acaba gerçek mi diye düşünmeden edemedi. Tedir-

gin oldu. Tam o sırada 0067 parmaklarını iyice gerip havaya kaldırarak 0521'e doğru eğildi ve bağırdı.

“BBBbbböööööÖÖÖÖÖÖÖÖ”

DENEME İKİ

4

0521 korkuyla geri çekilirken bir anda kendini yerde buldu. 0067 öyle bir güldü ki daha önce bunu hiç yaşamadığını, böyle hissetmediğini fark etti. 0521 de ona eşlik edip kendi hâline uzun süre güldü. 0067, 0521'i yerden kaldırmak isterken kendisi de düştü. Yerde de birbirlerini iterek gülmeyi sürdürdüler. Tam sakinleşecekleri sırada kafesin kapısı açıldı. Beyaz eldivenlilerden biri 0067'yi alırken başını çevirip 0521'e göz kırptı: "Bugün yeni bir gün!"

Labirentin başındaydı yine 0067. Diğer tüm günlerde olduğu gibiydi her şey. O gün biraz fıstık ezmesi kondu labirentin ucuna. Bu tam 0067'nin ağzına layıktı. Kokusunu içine çekti, neredeyse

midesine kadar o kokuyu hissetti. Bu defa amacı başkaydı. Önceliği fıstık değildi. O güne kadar yaptıklarını düşündü. Neredeyse iki yıldır bu laboratuvarda başka deneylere de katılmıştı ama en çok buradaki labirentte ömrünü geçirmişti. Tüm bunların değişme vakti gelmişti. Ne demişti 0521: “Yeni dediğin şimdidir.” 0067 bunu içinden birkaç kez tekrar etti.

Derin bir soluk aldı ve labirentin içine doğru girdi. Her şeyi her zamanki gibi yaptı. Birkaç köşeyi döndükten sonra birden durdu. Beyaz eldivenliler not aldı. Kameraları çekiyor mu diye kontrol ettiler. Adeta bir film sahnesiydi. Baş aktör 0067’nin bir sonraki sahnesine geçildi. 0067 birden labirentin üstüne tırmandı ve minik ayaklarıyla o dar yerlerden rahatlıkla koşarak geçti. Beyaz eldivenliler bir yandan çılglık atıyor, bir yandan da 0067’yi yakalamaya çalışıyorlardı. Ellerinde filelerle kelebek yakalar gibi 0067’nin peşine düşmüşlerdi. 0067 ani bir hamleyle masaya, oradan da yere atladı. Ayak-

ları biraz acımişti ama can havliyle koşmayı sürdürdü. Geçen gün yukarıdan gördüğü kapının yanındaki boşluktan sıyrılmaktı niyeti. Tam önüne çıkan beyaz önlüklünün ayaklarının arasından geçmişti ki kendini bir filenin içinde buluverdi. “Gel bakalım yaramaz altmış yedi. İki gündür ne uğraştık seninle. Neler oluyor sana böyle?” diyen beyaz önlüklünün sesindeki kızgınlığı hissetti. Bir diğeri “0521’den etkileniyor sanırım.” dedi yanındaki arkadaşına. “O zaman takip edelim, gerekirse ayırırız onları.” diye yanıtladı o da. Acele etmemesi gerektiğini o zaman anladı 0067.

0521 tanıdığı en ilginç genç arkadaşı olmuştu. Kafes arkadaşlarının pek çoğı yemini yer, suyunu içer, ışık sönünce uyur ve sabahları da deneye giderdi. 0521 ise diğelerinden farklıydı, kendinden emindi, inandığı şeyler vardı. Güven veren duruşuyla 0067’yi bile etkisi altına almıştı. Üstelik buradaki dünyanın yapay olduğuna

dair çeşitli iddialarda bulunuyordu. İlk deneyinde ona izlettirilen şeylerin etkisiyle olabiliirdi bunların hepsi, kim bilir...

Labirentin başına geçip on sekiz saniyede fıstığa ulaştı 0067. Beyaz eldivenlilerden biri "Aferin!" diyerek başını sevdi. "Bu çocuk buranın en iyi faresi değil mi sizce de?" diye sordu. Diğerleri "Evet... Evet... İki gündür biraz tuhaf ama... Uslu çocuktur aslında... Akıllı bıdık..." gibi şeyler söylediler. Gün sonunda ise 0521'i kendinden önce kafeste buldu 0067. Şaşırdı.

"Hey! Bir şey mi oldu? Niye buradasın?"

"Bugün biraz olay çıkardım da..."

"Ne yaptın? Anlatsana hadi. Bu arada beyaz eldivenliler benden şüphelenmeye başladılar. Ben daha dikkatli olacağım artık. Sana ne oldu peki?"

"Ağır ol yaşlı kurt. Bugün onlara unutamayacakları bir gün yaşattım."

“Hadi anlat, çatlatma!”

“Tadını çıkarmam lazım, sabret biraz. Hahaha... Beyaz melekleri kandırdım bugün. Uslu duracağımı sandılar ama iyi bir numara çektim onlara. Beni bir görsen... Nasıl söz dinledim, hiç kıpırdamadım, tam da istedikleri gibi oldum. Sonra kırmızı butonlu kaba aldılar beni. Basmamı bekliyorlar tabii...”

“Eee...”

“Eeesi ben de bekledim. Hahahah...”

“Nasıl yani?”

“Basmadım işte, butonla bakıştık sadece.”

“Hiçbir şey yapmadın mı yani?”

“Hayır. Öylece durdum. Onlar da bir şey anlamadı, not aldılar bol bol. Sonra buraya getirdiler, hasta olduğumu sandılar herhâlde.”

“Sen tanıdığım en ilginç kafes arkadaşıydın.”

“Sorun da o ya zaten! Sadece kafes arkadaşların var senin. Bense daha fazlasını istiyorum.

Bunun olacağına inanıyorum ve bunun için çabalamaktan asla vazgeçmeyeceğim. Anladın mı babalık?”

“Hem de çok iyi... Ama... Galiba biraz geç...”

Işığın sönmesiyle sohbet de bitti. İkisi de bambaşka düşüncelerle yataklarına girdi.

VEDA

5

Uyandıklarında keyifleri yerindeydi. 0521, 0067'ye o günkü deneyden sonra kafese geri dönmeyeceğini söyledi. Vedalaşmaktan hoşlanmadığını ama ola ki 0067 de dışarı çıkmayı başarsa onu nerede bulabileceğini tarif etti. Daha önce gidebildiği en uzak yerin laboratuvarın bahçesi olduğunu ve tam köpek kulübesine girecekken havlama sesleri yüzünden yakalandığını anlattı.

“Bu defa o uyuşuk köpeğe yaklaşmayacağım. Diğer taraftaki otoparka gideceğim. Orada saklanacak çok fazla delik var.” dedi. Gelebilirse kendisini orada bulabileceğini belirtti.

0067 hznlyd, başaramazsam diye korkuyordu. 0521 bunu fark etti. “Sonuca takılma,

Yeni
dediğin
şimdi.

kaçmaya çalışmak da kaçmanın kendisi kadar eğlenceli aslında.” dedi. Haklı olabilirdi, o geldiğinden beri 0067’nin dünyası değişmişti. İki yaşına yaklaştığını bile hatırlatan o olmuştu.

“Yeni dediğin şimdidir!” dedi 0067. 0521 de ona gülerek karşılık verdi: “Yeni dediğin şimdidir!” Birbirlerine sarıldılar; kulakları, kuyrukları ve bıyıkları da tabii. 0067’nin gözleri doldu. 0521 omzuna vurdu, ilk günkü sözünü değiştirdi: “Bak dostum, hani ilk geldiğimde sen benden eskisin ama belli ki buraları çözememişsin demiştim ya, bence artık öyle değil. Buraların kurdu oldun sen.” dedi. Gülüşerek ayrıldılar. 0067 labirente götürüldü. 0521 de kırmızı butona basmak üzere minik bir kutuda yoldaydı.

KARAR

6

O günkü labirent deneyinde biraz buğday vardı. 0067 uslu duracaktı. Sadece buğdayı bulmaya çalışacaktı. 0521'den ayrılmak istemiyordu. Onun kaçabileceğini pek sanmıyordu. O kadar çok güvenlik önlemi arasında her şeyin dşnlmş olduğunu biliyordu. Hem beyaz farelerin sokaklarda yaşadığını hiç duymamıştı. Belki vardı ama sokağın kiri sebebiyle beyazlığı kalmamıştı, kim bilir...

Deneyi başarıyla gerçekleştirip kameralara poz verdikten sonra kafesine gtrlmeyi iple çekti 0067. Yolda beyaz eldivenlilerin konuşmasını dinledi. Anlattıklarına göre 0521, beyaz eldivenlileri ısırarak hepsine zarar vermişti. Onu

file ile yakalayıp bir ilaçla bayıltmışlardı. Bir kutuya koyarak oradan uzaklaştırılmıştı. Konuşmaya şöyle devam ettiler:

“Deneye baştan başlayacağız mecbur.”

“Hiç sorma! Bitsin diye uğraşıyordum. Bu son denekti üstelik.”

“Çok yordu hepimizi. Günlerdir oyun oynuyor bizimle. Onu başka bir araştırmaya almak lazımmış.”

“Yazdığım raporları saklayacağım ben yine de. Sana bir itirafta bulunayım mı? Ben biraz da seviyordum 0521’in bu asi hâlini.”

“Sanırım ben de... 0067 ona iyi gelir sanmıştık. Nereden bilelim böyle olacağını?”

“Gittiği yerde huzur bulur umarım.”

“Umarım...”

Demek bir yere götürüldü diye düşündü 0067. 0521 yeni bir deneye alınmıştı galiba. Belki de öyledir... İki beyaz eldivenli konuşmayı sürdürdü:

“Ne yapacağız şimdi peki?”

“Pamuktan fare yaparız. Oymuş gibi çekeriz.”

“Şakacı seni! İstersen altmış yediden fare çizeriz, o daha inandırıcı olur.”

“Neden olmasın, komik olmaz mı?”

“Bir televizyon kanalı için evet... Ama ne yazık ki bu bir komedi programı değil.”

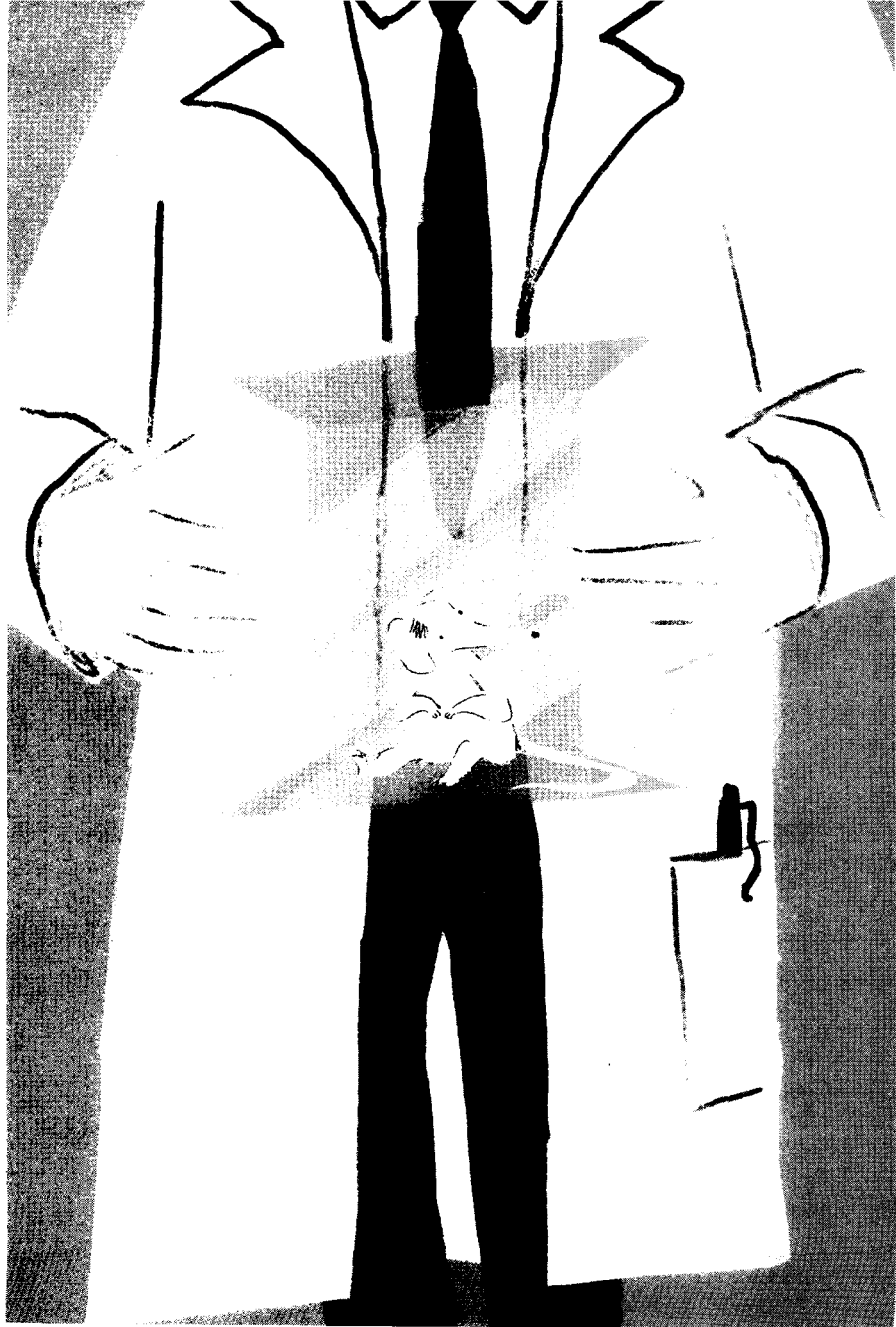
“Haklısın, ortamın havası dağılsın istemiş-tim.”

“0067’ye de biraz üzülüyorum açıkçası. Her gelen gitti, yine yalnız kaldı.”

“Umarım konuştuklarımızı anlamıyordur, ben olsam o minicik kafeste asla yaşayamazdım.”

“Neyse ki o da ömrünün sonuna geldi artık.”

Konuşulanlara inanamadı 0067. Donuklaştı, ağzı dili kurudu. Kuyruğu hiç oynamadı, kafesine bırakıldığında başı önde, omuzları düşük sürünür gibi yürüyerek yatağına girdi. Tavanı seyretmeye başladı. O gece yalnız kalacaktı. Ona gülen, şakalar yapan, “usta” diyen kimse olma-

yacaktı. Oysa o gençten ne çok şey öğrenmişti. Duruşu, gülüşü, bildikleri ile kendisinden daha uzun bir yaşamı olmuş gibiydi.

0521'in söylediği sözü hatırladı: "Zorlandığı zaman birinin yapabilecekleri olağanüstüdür." Usta Splinter'dan duymuştu bu sözü. Kendi zorlandığı olayları düşündü. Labirentte yol bulma dışında pek de zorluk yaşamamıştı. Bir keresinde kafes arkadaşı ile geçinememişti. Önce biraz dövüşseler de sonra konuşarak bir anlaşmaya varmışlardı.

Yaşamın bu kadarla sınırlı olmadığını anlamıştı 0067. Onu merak etmek için biraz geç kaldığını da. Gerçi 0521 olsa "Yeni dediğin şimdidir!" der ve ona yanıldığını gösterirdi. 0521'in her nereye gittiyse kaçmak için elinden geleni yapacağını biliyordu. Belki onunla dışarıda buluşabilirlerdi. Ona izlediği filmi anlatırdı, değişik şeyler yerlerdi birlikte. Çevreyi koklardı, yeni yerler görürdü ve bu şekilde ömrünü tamam-

lardı. Bu düşünceler içindeyken tavandaki ışık söndü ama aklındaki yandı. Gözlerini kapatsa da artık zihni açıktı.

UMUT

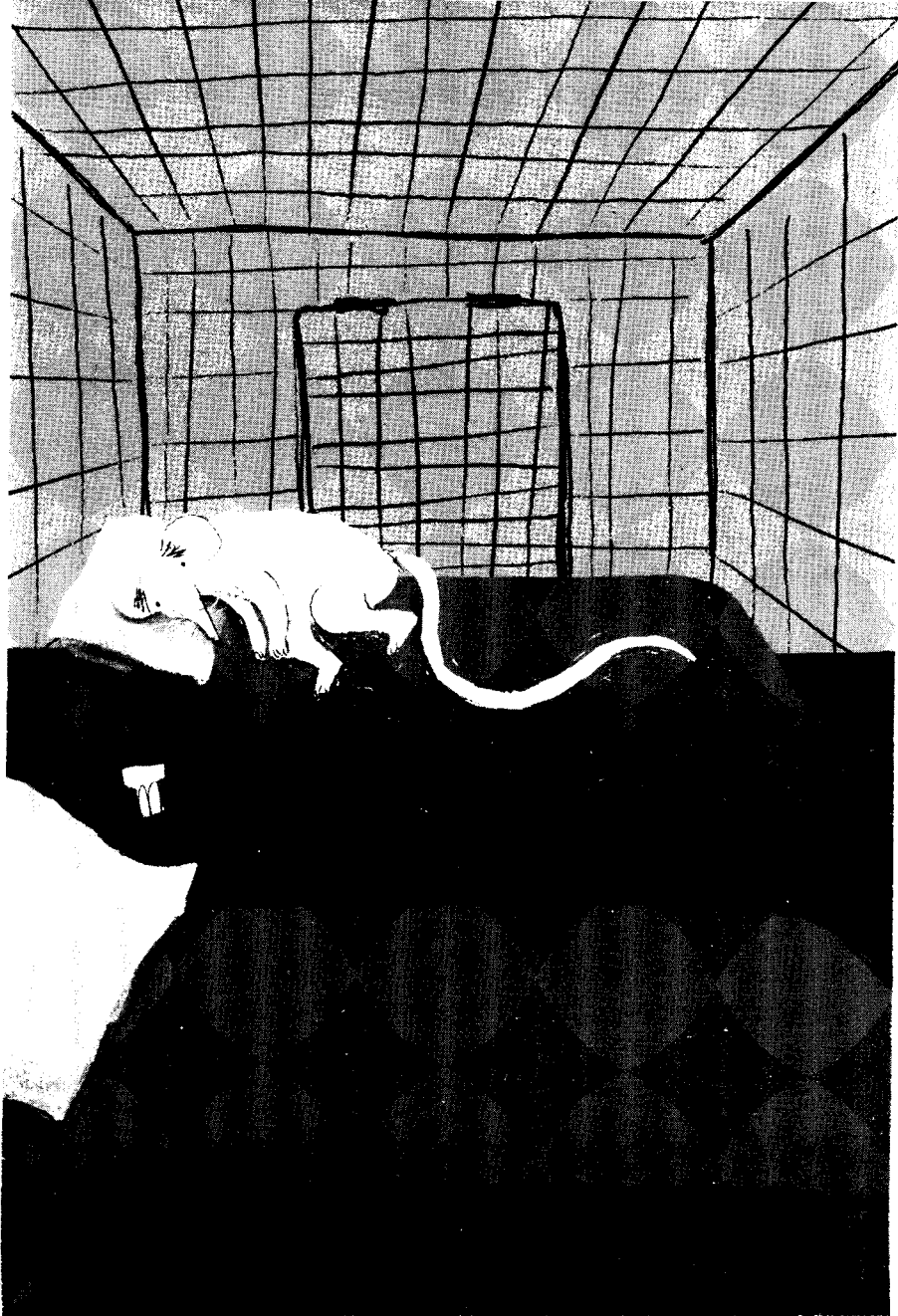
7

Sabaha kadar doğru düzgün uyuyamadı 0067. Tek başına kaldığı yatağında döndü durdu. Ara ara da uyuyakaldı. Uyandığı anlarda eski günler geldi aklına. Daha önceki deneyleri düşündü. En kötüsü suda yüzmek zorunda kaldığı deneydi. Kafesten çıkarıldığı gibi derin bir suyun içine atılmıştı. Durmadan kulaç atması gerekmişti. Gözleri yerinden çıkacakmış gibi açılmış, minicik kolları kocaman gövdesini taşımakta zorlanmıştı. Şimdi olduğu gibi o zamanlar da kafeste yalnızdı. O deney için kendini hazırlamasa diğer fareler gibi kafesine hiç dönemeyebilirdi. Belki 0521 pek de haklı sayılmazdı. Hiç çabalamamış değildi. O zaman bile başarılı olacağına inanı-

yordu aslında. Neyse ki o deney çok uzun sürmemişti. Bunu sadece birkaç kere yapmak zorunda kalmıştı. İçindeki “Dayan!” diyen sese borçluydu belki de şimdi burada olmayı.

“Bugün de öyle olmalı!” dedi kendi kendine. O zamanlar çabalayan ama ne yaptığını bilmeyen küçük 0067’den güç aldı. “O günlerde yaptıysam yine yaparım.” diyerek cesaretini artırdı. Sonuçta herkesin böyle çaresiz hissettiği zamanları olmuştur diyerek kendini sakinleştirdi. 0521 olsa ona şaka yapar, “Hadi babalık, göster yeteneğini, bilsin herkes gerçekten istersen neler yapabileceğini.” derdi ya da daha komik bir şey söylerdi.

0067 bunları düşünürken kafesin kapısı açıldı. Beyaz eldivenli bir elin kendisine doğru uzandığını gördü. Her gün olduğu gibi labirentin başına götürüldü. Yine olması gerektiği gibi kameralar çalıştı, kayıtlar alındı, notlar tutuldu. 0067’ye düşen görev ise yine yemeğe ulaşmaktı. O da bunu başarıyla gerçekleştirdi. Beyaz eldivenlilere göre tıpkı eski günlerdeki gibiydi. Sakin ve

uyumluydu. 0067'yi kafese geri bırakırken kendi aralarında konuştular bunu.

“0521'den sonra kendine geldi artık.”

“Evet iyi oldu ayrıldıkları gerçekten. Nasıl asi bir fareydi o öyle! 0067'yi de kendine benzetmişti.”

“İşte ‘körle yatan şaşı kalkar’ sonuçta. Huyundan suyundan bulaştırıyor bir şekilde, fare de olsa.”

“Çok da birlikte kalmadılar.”

“Az ama etkili.” diye düşündü 0067, “Doğru bir zamandı karşılaşmak için... Belki de uyanmam için. Keşke burada olsaydı da biraz gülseydik.”

Kafesine girdiğinde kimse yoktu ve gelmeyecekti de, biliyordu. 0521'in yokluğu sessizliğiyle kendini gösteriyordu. Şimdi neredeydi acaba? Kaçabilmiş miydi? Onunla buluşabilecekler miydi? Harekete geçmediği sürece bunun olmayacağını biliyordu. Bir şey yapması gerektiğini hissediyordu. Deney için yüzmeye çalıştığı

zamandan farklı davranmalıydı. Sadece o gün hayatta kalabilmek için mücadele etmek yerine kendi çıkış yolunu bulmalıydı. Tüm bu deneylerden kurtulmalıydı. Acele etmeden düşünmeli, iyi bir planla doğru zamanda, doğru bir hamle yaparak oradan uzaklaşmalıydı.

Yatağına uzandı, ışığa gözünü dikti. Oralar da bir çözüm arar gibiydi. Aydınlığın içine iyice odaklanmıştı. Gözlerini ayırmadan bakmayı sürdürdü. Işık tam sönerken gözleri lambanın çevresinde dolanıyordu. Daha önce yüzlerce kere gördüğü kabloları ilk kez farklı bir gözle bakıyordu.

Buradan çıkmak için aradığı kapının kendi kafesinde olacağını hiç düşünmemişti. “Belki de çözüm hemen burada, bir dön bak yanına.” dedi kendi kendine. 0521’i anımsadı. “Yeni dediğin şimdidir!” dedi yüksek sesle. Hızlıca kafesin üstüne doğru tırmanarak lambanın yanına gitti. Birden fazla kablo ile karşılaştı. Eli istemsizce birine uzandı. Bu kablo, kendi gözleri

gibi kırmızıydı. Önce biraz çekiştirdi. Kablonun giriş yerini tırnağı ile kurcaladı. İlk denemesinde minik tırnağı kırıldı, diğerleriyle devam etti. Böyle olmayacağını anladı. 0521'in sesini duyar gibi oldu: "Babalık unuttun mu bir fare olduğunu yoksa dişlerin mi döküldü?" Tırnağının ucundaki kabloya baktı. Uzanıp hart diye dişledi. Daha ilk ısırıkta kabloyu kopardı. "Bu kadar kolay mıydı yani?" dedi. O kadar da kolay olmadığını biliyordu aslında. Böyle sözlerle kendini sakinleştiriyordu. Çevresindeki tüm makinelerin sessizleştiğini fark etti. Tüm ışıklar sönmüş, her yer karanlığa gömülmüştü. 0521 olsa "Ooo büyüculüğün de var demek!" derdi kesin.

Zaman kaybetmeden kapıya yöneldi. Fareleri güçlü bulmadıklarından olsa gerek kafes kapılarında metal kilitler kullanılmazdı. Kilide uzanmaya çalıştı. Kolları ve bacakları kısa geldi. "Buraya kadar mıydı?" diye hayıflandı. Dili yandan sarkmış, yorulmuş hâlde son kez su içmek istedi. Arkasına dönüp baktı. Yatakları

gördü. O boşluk bir anıyla doldu. 0521'in hayalini görür gibi oldu. "Hadi Usta Splinter! Neyi bekliyorsun? Topla aklını, yap numaranı!"

0067 suyunu içti. Daha boğazındayken yudumları, döndü kuyruğunu tutup kafesten aşağı salladı. Kuyruğuyla kilidi yakalamaya çalıştı. Başarısız oldu. Poposunu kafese iyice yanaştırarak bir kez daha denedi. 0521 olsa "İstersen bir de ip bağlayalım kuyruğuna, belki hatırlarsın o zaman sağa sola oynatmayı." derdi. İyice hırslanıp kuyruğuna doladığı kilidi kendisine doğru çevirdi.

Sonunda üzerinde sayıların olduğu kilit kendisine bakıyordu. Kafesin kapısına dayanıp kafasını dışarı çıkacak gibi bastırarak dişlerini uzattı. Güçlü dişleri olduğu için kendini şanslı hissetti. Onlarla açamayacağı kapı, kıramayacağı kilit yokmuş gibiydi. Öyle de oldu. Dişlerini plastik kilide geçirdi ve bir çatlama sesi duyuldu. Dişlerinden değil kilitten geldi bu ses. O plastik tattan hiç hoşlanmamıştı. Yüzünü bu-

ruşturdu. Sevmese de devam etmesi gerektiğini biliyordu. Bir kere daha güçlü bir şekilde ısırıldı ve kilit ikiye ayrılıp yere düştü. Gürültüye uyanan fareler olduğunu duydu. Biraz bekledi. Ortalığın yeniden sessizleşmesi ile kafesin kapısını yavaşça itti. Açıldığına inanamadı. Zaman kaybetmeden aşağı indi. Yerler buz gibiydi, biraz üşüdü. Hafifçe irkilip ilerledi.

Kapıya yöneldi ve karanlık koridorda sırtını duvara verip hızla oradan uzaklaştı. Biraz korkulu biraz da heyecanlıydı. 0521'in sesini duyar gibi oldu: "Koridorda canavar bir kedi, sanki yemeye geliyor seni! BööööÖÖÖ!" Aniden ürperdi. Ama o usta bir fareydi. "Usta fareler cesur olur! Haydi 0067!" diye yüreklendirdi kendini. Son derece dikkatliydi. Çıkış kapısı 0521'in tarif ettiği yerdeydi. Yakalanmaktan korksa da "Yeni dediğin şimdidir." sözlerini tekrar tekrar söyleyerek eşikleri kontrol edip ilerliyordu. Tam köşeyi döneceği sırada uzaktan kendisine benzeyen bir hayalet gördüğünü sandı. Daha önce hayalet

görmemişti. Tam olarak korkmasa da yakalanmış gibi hissetti. Ona doğru yaklaştığında gördüğü hayaletin kendi gölgesi olduğunu fark edip rahatladı. Kaldığı yerden koşmaya devam etti. Daha önce küçük labirentte yaptıkları antrenman gibiydi işte. Şimdi çok daha büyük labirentte yapıyordu aynısını. Çıkışa çok az kalmıştı.

Geçtiği yerlerdeki tüm kapıların aynı aralıkta açık olmasına şaşırsa da bunu sorgulamadı. Az önce çevirdiği dolaplarla bir ilişkisi olmalı diye düşünüp devam etti. Belki de akşamları koridorları havalandırıyorlardı, kim bilir...

Sonunda giriş kapısından çıktığında renkli ışıkları, rüzgârlı havayı ve ıslak çimleri fark etti. Ayakları daha da üşüdü. Uzaktan bir köpeğin hırladığını işitti. 0521'in bahsettiği köpek olmalı diye geçirdi aklından. Ondan uzak durması gerektiğini biliyordu. Tam aksi yönde, henüz kimse-nin gelmediği, birkaç tane aracın olduğu otoparka yöneldi. Soğuk iyice içine işledi. Çamurlara bata çıka ilerledi. Vücudunun teri ve havanın

nemi birbirine karıştı. 0521 olsa “Komando fare 0067, dağcılık öğretiyor bize!” derdi. Çimlerden ayrılıp kaldırıma geçti. Çok uzakta 0521’in bahsettiği delikleri gördü. Deliklerden birinde beyaz bir kuyruk sallanıyor gibi geldi ona. Hevesle oraya doğru koştu. Çamurlu, ıslak ve yorgun bir hâlde gözden kayboldu.

HABER

8

Birkaç saat sonra laboratuvara gelen beyaz eldivenliler kapıyı açık bulunca büyük bir şaşkınlık yaşadılar. İçeriye bir hırsız girdiğini sanıp hemen polisi aradılar. Polisler araçlarının sirenlerini çalıştırarak hızla laboratuvara geldiler. Eldivenlerini giyip etrafı incelediler. Başka bir polis ekibi de parmak izi almak için ekipmanlarını hazırladı. Hırsızlığa dair bir durum olmadığını, hiçbir yerde kurcalama, yağmalama olmadığını gördüler. Tuttukları raporları laboratuvar yetkililerine iletiler. Sonrasında yapılan parmak izi çalışmalarında görevliler dışında kimsenin parmak izi olmadığını tespit ettiler. Tabii tüm bu çalışmalar sonuçlanana kadar gerçekte ne olup bittiği çoktan anlaşılmıştı.

0067'nin kemirdiği kablonun kısa devre yaparak sistemi acil duruma geçirdiği ortaya çıktı.

Bu yüzden tüm kapılar otomatik olarak açılmış, kameralar kapanmıştı. Güvenlik açığına sebep olan bu durumdan ötürü sorumlular uzun süre savunma yapmak zorunda kaldı.

Bu sırada pek çok hayvansever olayı televizyondan ve sosyal medyadan duydu. Çeşitli kampanyalar düzenleyerek herkese çağrıda bulundular. Okullarda 0067 için şarkılar söylendi. 0067'yi kahraman ilan eden afişler yapıldı, laboratuvarın kapısına asıldı. Bir afişte 0067'nin resminin yanında "Kahraman beyaz bir fare, kötülüğünüzü hatırlatır size!"; bir başka afişte "Hayvanları oyuncağınız sandınız ama isimsiz bir fareye kandınız.", bir diğerinde ise "Hayvanlara saygı duyun. Doğanın düzenine uyun!" yazıyordu.

Çağrıya kulak veren herkes hem bu laboratuvarı hem de hayvanlar üzerinde deneyler yapan diğer laboratuvarları günlerce protesto etti.

0067'nin ve onun gizli kahramanı 0521'in hikâyesi, içindeki cesareti bulmaya çalışan herkese ilham olmaya devam ediyor.

HAYVANLARA
SAYGI DUYUN!
DOĞANIN
DÜZENİNE
UYUN!

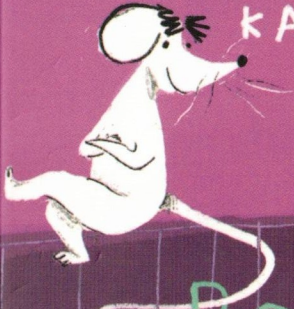
HAYVANLARI
OYUNCAĞINIZ
SANDINIZ
AMA
İSİMSİZ
BİR
FAREYE
KANDINIZ!

CANLIYIZ!
BİZ

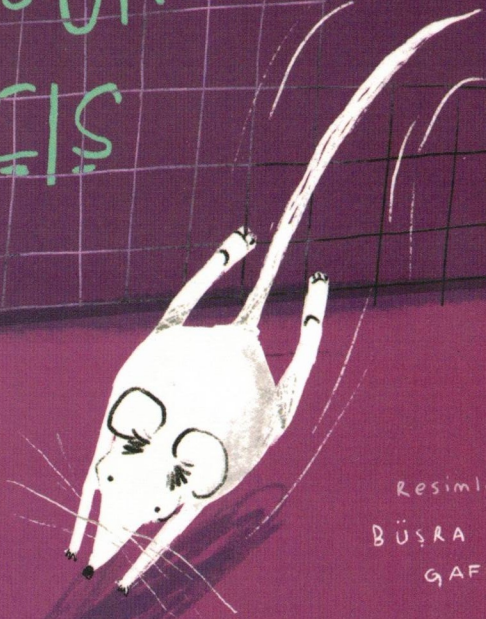
İSTE
BOYLE

MINE
KARAKAYA

LABORATUVARDAN BÜYÜK KAÇIŞ

Resimleyen:
BÜŞRA KAYGIN
GAFAROV

Heyecanlı bir kaçış macerasına atılmaya hazır mısınız? İhtiyar ve genç fare, hapsedikleri laboratuvarlardan firar etmeye hazırlanıyor. Birinci deneme, ikinci ve derken heyecan doruğa çıkıyor. Merakla okuyacağın, hayvanların dünyasına gideceğin, enteresan bir kitap bu.

Günümüzde sayısız hayvan laboratuvarlara kapatılıp doğal ortamlarından koparılıyor. Çocuklara bu durumu anlatmanın ve dikkat çekmenin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Belki de hayvanların hâlinde en iyi çocuklar anlar.

YENİİNSAN

www.yeniinsanyayinevi.com

laboratuvarlardan büyük kaçış

fide serisi

mine karakaya

yeniiinsanyayinevi

yeniiinsanyayinevi

yeninsanyayin